Ви ж знаєте латкес? Ну, ці картопляні оладки, що їх смажать на Хануку? У Холмі найкраще за всіх їх готує Фейґеле. Але цьогоріч сталося щось дуже дивне: Фейґеле геть забула, як їх робити! Тож вона посилає свого чоловіка Шмуеля до рабі — нехай той порадить, як їй бути. Але у Холмі, цьому містечку дурнів, рабинова порада перетворюється на рецепт справжнісінької катастрофи. *Ой вей!*

PJ Library
ЄВРЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ ТА КАЗКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

PJLUB1223

ЗАБАГАТО ЛАТКЕС

Ханука в Холмі

ЛІНДА ҐЛЕЙЗЕР
Проілюстрував АЛЕКСАНДАР ЗОЛОТИЧ

PJ Library

ДУХ І ЛІТЕРА

Забагато латкес

Що таке PJ Library®?

Заснована Фондом Гарольда Ґрінспуна програма PJ Library («Піжамна бібліотечка») дарує сотням тисяч дітей в усьому світі єврейські дитячі книжки їхніми рідними мовами.

Підпишіться на сайті www.pjlibrary.ua й отримуйте щомісяця в подарунок з доставкою додому захопливі дитячі історії та казки. Створіть власну домашню бібліотеку єврейських дитячих книжок!

Як читати книжку вдома?

На сайті www.pjlibrary.ua ви знайдете рекомендації, як зробити читання цієї книжки захопливим і цікавим, а також поради та ідеї для занять з дітьми.

PJ Library

www.pjlibrary.ua

Забагато латкес

Лінда Ґлейзер – авторка більш як тридцяти книжок для дітей, володарка численних літературних відзнак. За «Шлях Ханни» вона була нагороджена премією імені Сідні Тейлор, яку вручають за найкращу єврейську книжку для дітей. А її твір «Наш великий дім: поема про Землю» здобув звання однієї з найкращих книжок про різноманіття та інклюзію за версією телепрограми «Читацька веселка». Крім письма та викладання, Ґлейзер веде курси письменницької майстерності для школярів і дорослих. Живе в Міннесоті (США).

Александар Золотич – ілюстратор, відзначений багатьма преміями та нагородами. Навчався у Белграді на факультеті прикладного мистецтва, де студіював ілюстрацію та анімацію. Завдяки розмаїттю технік і стилів, якими він володіє, Александар не лише ілюструє дитячі книжки, а й створює комікси та відеоігри. А ще він обожнює свою сім'ю: дружину та маленьку донечку. З дружиною вони радо п'ють каву із льодом і ласують домашньою випічкою, а з донечкою – роздивляються картинки у книжках. Живе Александар у Сербії.

ЗАБАГАТО ЛАТКЕС

Ханука в Холмі

ДУХ І ЛІТЕРА

Дядькові Нату — з безмежною вдячністю за сміх і любов, якими ти завжди щедро ділився. — Л. Ґ.

Моїй дружині, яка незмінно мене підтримує, і нашій маленькій донечці. — А. З.

ЗАБАГАТО ЛАТКЕС

Ханука в Холмі

Лінда Ґлейзер. ЗАБАГАТО ЛАТКЕС. Ханука в Холмі./
Пер. з англійської Її Ківи. — К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2023. — 32 с., з іл.

Переклала з англійської: *Ія Ківа*
Редакторка: *Євгенія Канищева*
Макет української книги: *Світлана Невдащенко*

Усі видання публікуються за домовленістю з Kar-Ben, підрозділом Lerner Publishing Group, Inc. 241 First Avenue North, Minneapolis, MN 55401 U.S.A.

Всі права захищені. Жодна частина цього видання не може бути відтворена, збережена в пошуковій системі або передана в будь-якій формі чи будь-яким способом — електронним, механічним, фотокопіюванням, записом чи іншим способом — без попереднього письмового дозволу Lerner Publishing Group, Inc.

Усі авторські права, логотипи та торгові марки є власністю відповідних власників.

All editions are published by arrangement with Kar-Ben, a division of Lerner Publishing Group, Inc. 241 First Avenue North, Minneapolis, MN 55401 U.S.A.

All rights reserved. No part of this edition may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means-electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise- without the prior written permission of Lerner Publishing Group, Inc.

All copyrights, logos, and trademarks are the property of their respective owners.

Printed in Turkey
Наклад 3500 прим.

Авторське право на текст © Лінда Ґлейзер, 2017
Авторські права на ілюстрації © Александар Золотич, 2017
© ДУХ І ЛІТЕРА, 2023

ЛІНДА ҐЛЕЙЗЕР
Проілюстрував АЛЕКСАНДАР ЗОЛОТИЧ

У Холмі, що його кличуть містечком дурнів, Фейґеле готує на Хануку найсмачніші латкес. Щоправда, зовсім трошечки. Тож той, кому вдається скуштувати бодай одну Фейґелеву оладку, вважається справжнім щасливчиком. А якщо хочеться ще — доведеться чекати рік, аж до наступної Хануки. Так у Холмі було завжди. Але одного року щось пішло не так.

Це сталося у перший вечір Хануки.

— Ой! — скрикнула Фейґеле. — Здається, я забула рецепт моїх латкес! Як же мені тепер їх готувати?

— Зазвичай ти готуєш їх з картоплі, — пригадав її чоловік Шмуель.

— Картоплі?... Але зі скількох картоплин? Скільки їх треба? Три, чотири, скільки? — Фейґеле розплакалася.

— Давай спитаємо в рабі, — запропонував Шмуель.

— У рабі?! Та що він може знати про готування латкес! Пшик! Нічого.

— Але ж він найрозумніша людина у Холмі! — заперечив Шмуель. — Він знає більше, ніж ти думаєш.

— Гм, може, ти і правий, — сказала Фейґеле. — То що ж ти стоїш? Біжи вже!

Ще й кози двічі хвостом не змахнули, а Шмуель вже вбігав до рабинової хати.

— Ребе, рятуйте! Фейґеле забула рецепт своїх картопляних латкес. Скільки для них треба картоплин?

В животі у рабі щось булькнуло. І тут він зрозумів, що вже вечір, а він з ранку нічого не їв.

— Скажи, нехай візьме усю картоплю, скільки є.

Шмуель почухав потилицю.

— Ребе, ви впевнені?

— Чи це мої ноги? — спитав рабин, показуючи пальцем униз.

— Звісно, — відповів Шмуель.

— Ти впевнений? — уточнив рабі.

— Авжеж, авжеж я впевнений, — відповів Шмуель.

— Добре, — промовив рабі. — Так само і я впевнений щодо картоплі. Звісно, що треба взяти її усю. Сьогодні ж Ханука.

— Які ж ви мудрі, ребе, — проказав Шмуель і чкурнув додому.

— Рабі каже, треба взяти усю картоплю, — сказав він дружині.

— Як це — усю? Він упевнений? — перепитала Фейґеле.

— Чи це ноги рабина? — і Шмуель показав на свої ноги.

— Що? — заволала Фейґеле. — Де твоя голова?

— А де їй бути? Звісно, що вона на місці, — тут він постукав себе по тім'ю. — Ну й дурниці ти питаєш. Але досить теревенів. Рабі краще знає, що робити!

Тож Фейґеле натерла всю картоплю — геть усю, до останньої картоплинки.

Аж тут вона схопилася за голову.

— А скільки ж яєць треба взяти на таку гору картоплі?

— Піду спитаю в рабина, — відгукнувся Шмуель.

Ще й курки двічі дзьобами не клацнули, а Шмуель вже тут як тут.

— Ребе, рятуйте! Скільки яєць Фейґеле взяти для латкес?

Рабі на мить замислився. В животі у нього булькало, як у каструлі.

— Нехай візьме усі яйця, скільки є.

Шмуель почухав потилицю.

— Ребе, ви впевнені?

— Чи це мій ніс? — і рабин пальцем вказав на свій ніс.

— Звісно, — відповів Шмуель.

— Ти впевнений? — уточнив рабі.

— Авжеж, авжеж я впевнений, — відповів Шмуель.

— Добре, — промовив рабі. — Так само і я впевнений щодо яєць. Звісно, що треба взяти їх усі. Сьогодні ж Ханука.

Шмуель прибіг додому.

— Бери усі яйця.

— Що?! Всі?! — зарепетувала Фейґеле. — І рабі у цьому впевнений?

— Чи це ніс рабина? — і Шмуель вказав на свій ніс.

— Що-о-о? Ти що, голову загубив?

— Гм, ніби ні, — Шмуель торкнувся голови. — Ось вона, туточки, де і має бути. Давай краще розбивати яйця.

Тож Фейґеле розбила усі яйця — всі-всі,
до останнього яєчка.

— Готово! — аж тут вона заклякла. — Ой!
А скільки цибулі взяти для латкес?

— Спитаю в рабі. Кому ж знати, як не йому.

Ще й вислюк двічі вухами не ворухнув, а Шмуель
вже нісся до рабина.

— Цибуля? — рабі погладив бороду.
В животі у нього нестерпно буркотіло.
— Нехай візьме всю цибулю, скільки є.
Шмуель витріщився на рабина:
— Ребе, ви впевнені?

— Чи це моя голова? — рабин показав на свою голову.
— Звісно, — вигукнув Шмуель.
— Ти впевнений? – запитав рабі.
— Авжеж, авжеж я впевнений, — відповів Шмуель.
— Добре, — промовив рабі. — Так само і я впевнений щодо цибулі. Звісно, що треба взяти її усю. Сьогодні ж Ханука.

Шмуель прибіг додому.

— Рабі каже, треба взяти усю цибулю.

— О ні… — Фейґеле сплеснула руками. — Він справді у цьому впевнений?

— Чи це рабинова голова? — Шмуель показав пальцем на власну голову.

— Що? — скрикнула Фейґеле. — Мій чоловік не знає, де його голова? *Ой вей*, що ж буде далі?

— Цибуля! — вигукнув Шмуель. — Хіба ти забула? Годі балачок, давай різати цибулю!

І Фейґеле узялася за цибулю… Вона різала, і різала, і різала…

А потім вона смажила латкес. Смажила, і смажила, і смажила… І гірка оладок росла, і росла, і росла… Спочатку вона виросла по Фейґелеві лікті. Потім – по плечі. А згодом – по самісінькі її вуха. І кожна оладка була хрустким золотавим шедевром.

— Фуууух! Нарешті! — Фейґеле витерла долоні об фартух. Аж раптом вона схопилася за голову. — Ой! Скільки ж цих латкес! Якщо ми з'їмо їх усі, нам так поскручує животи — аж очі на лоба вилізуть.

Шмуель кивнув.

— Спитаю в рабина, що нам робити!

Ще й корова двічі хвостом не крутнула, а Шмуель вже був у рабина.

— Ребе, рятуйте! Фейґеле смажила латкес, і тепер їх тааак багаааато!

— Це неможливо… — рабин похитав головою. — Латкес забагато не буває. Буває замало ротів! — тут він підняв палець угору, як справжній мудрець. — Так, замало ротів, щоб їх з'їсти.

— Ваша правда, ребе. Це дуже мудро! — притакнув Шмуель. — Але в нас із Фейґеле лише по одному роту.

— Ооох… — в животі у рабина грюкало й торохкотіло. — Не хвилюйся! Я прийду до вас у гості й захоплю із собою свого рота.

Однак вдома у Шмуеля рабі лише скрушно похитав головою.

— Стільки латкес мені і в житті не з'їсти. Навіть якби я напихав ними рота аж до останньої ночі Хануки.

—Ой! — простогнала Фейґеле. — То що ж нам з ними робити?

— Існує лише один вихід, — рабин погладив свою бороду. — Потрібно більше ротів.

— Більше ротів? — Шмуель обмацав собі обличчя: може, там більше ротів, ніж він гадав?

Рабі знов підняв палець угору.

— Не *наших* ротів! Біжи! Скликай усе містечко! Запрошуй усіх! Тільки швидше, поки латкес ще гарячі! І нехай кожен захопить із собою свого рота! Коли ще потрібні роти, як не на Хануку?

Шмуель так і зробив. І всі — все містечко! — поспішили йому на допомогу. Де ж це бачено, щоб латкес було забагато!

І — *ой вей* — вони справді допомогли! Коли ж потрібні сусіди, як не на Хануку? Ротів було стільки, що вистачило на всі оладки, а латкес було стільки, що їх вистачило кожному роту.

НОТАТКА ПРО ІСТОРІЮ ХОЛМА

Хочете дізнатися, як з'явився Холм? Діло було так. Один янгол поклав у мішок душі дурнів, щоб рівномірно розкидати їх по світу. Однак той мішок, як на гріх, виявився заважким. Тож янгол зронив свою ношу, і всі душі висипалися в одне місце — містечко Холм на сході Європи. І хоч у Польщі існує справжнє місто Холм (польською воно зветься Хелм, а їдишем вимовлялося як Хелем), вигаданий Холм і його «мудреці» є улюбленим сюжетом єврейського фольклору. Холмці весь час потрапляють у дурні ситуації (на те воно й містечко дурнів), але кожна така історія чогось і вчить, адже у холмській дурості є своя дрібка мудрості. Перші байки про Холм були написані ще в 1880-ті роки їдишем. Відтоді єврейські письменники не втомлюються вигадувати нові й нові історії про мешканців Холма, відомих своїми кумедними проблемами і їхнім не менш кумедним розв'язанням.

ПРО АВТОРКУ

ЛІНДА ҐЛЕЙЗЕР — авторка більш як тридцяти книжок для дітей, володарка численних літературних відзнак. За «Шлях Ханни» вона була нагороджена премією імені Сідні Тейлор, яку вручають за найкращу єврейську книжку для дітей. А її твір «Наш великий дім: поема про Землю» здобув звання однієї з найкращих книжок про різноманіття та інклюзію за версією телепрограми «Читацька веселка». Крім письма та викладання, Ґлейзер веде курси письменницької майстерності для школярів і дорослих. Живе в Міннесоті (США).

ПРО ІЛЮСТРАТОРА

АЛЕКСАНДАР ЗОЛОТИЧ – ілюстратор, відзначений багатьма преміями та нагородами. Навчався у Белграді на факультеті прикладного мистецтва, де студіював ілюстрацію та анімацію. Завдяки розмаїттю технік і стилів, якими він володіє, Александар не лише ілюструє дитячі книжки, а й створює комікси та відеоігри. А ще він обожнює свою сім'ю: дружину та маленьку донечку. З дружиною вони радо п'ють каву із льодом і ласують домашньою випічкою, а з донечкою – роздивляються картинки у книжках. Живе Александар у Сербії.